

De grote witte troon

De Schriftcitaten in dit artikel komen hoofdzakelijk uit de Herziene Statenvertaling (2010). [red.]

Openbaring is een moeilijk boek. Met name hoofdstuk 20:11-15 roept bij velen schrik, angst en vragen op. Wat gaat er gebeuren op dat moment? Wie zit op de troon? Wat zijn de gevolgen?

Veel vragen. Laten wij het gedeelte eerst maar eens lezen:

11. *En ik zag een grote witte troon, en Hem Die daarop zat. Voor Zijn aangezicht vluchtten de aarde en de hemel weg, zodat er geen plaats meer voor hen te vinden was.*
12. *En ik zag de doden, klein en groot, voor God staan. En de boeken werden geopend en nog een ander boek werd geopend, namelijk het boek van het leven. En de doden werden geoordeeld overeenkomstig wat in de boeken geschreven stond, naar hun werken.*
13. *En de zee gaf de doden die in haar waren. Ook de dood en het dodenrijk gaven de doden die in hen waren, en zij werden geoordeeld, ieder overeenkomstig zijn werken.*
14. *En de dood en het dodenrijk werden in de poel van vuur geworpen. Dit is de tweede dood.*
15. *En als iemand niet bleek ingeschreven te zijn in het boek van het leven, werd hij in de poel van vuur geworpen.* Openbaring 20:11-15

Het gaat over een gericht. Dat blijkt uit twee keer ‘*en ... werden geoordeeld*’. Men noemt het vaak ‘het laatste oordeel’. In die uitdrukking ‘laatste oordeel’ zit voor velen dreiging; men zal het eeuwig ‘wel’ óf het eeuwig ‘wee’ tegemoet gaan als gevolg van dit oordeel. Zo kijken velen tegen dit gedeelte uit de Schrift aan.

Het is heel belangrijk dat wij dit gedeelte zien als een stap die God zet in Zijn grote plan van ‘eeuw(ighed)en’ ofwel ‘eonen’ (tijdperken) om te komen tot het einddoel dat Hij Zich gesteld heeft. Paulus schrijft in 1 Corintheërs 15:28: ‘... *en God zal zijn: alles in allen.*’

Het oordelen, beter: *richten* (Grieks: *krino*), van ongelovigen vindt plaats bij deze grote witte troon.

Als wij de Schrift openen, betekent dat per definitie *evangelie*. En als wij gaan lezen in het licht van alles wat God door Paulus onthult, wordt ook de functie van de grote witte troon duidelijk.

Verschillende Bijbelgedeelten, andere tijdstippen

Dit gedeelte roept veel onzekerheid en angst op bij mensen met een kerkelijke, traditionele achtergrond. Dat is (helaas) maar al te waar. Mensen liggen er – soms na een leven lang trouwe kerkgang – wakker van. Omdat men dit Bijbelgedeelte vaak als één geheel ziet met dat van ‘de schapen en de bokken’ uit Mattheus 25:31-46, leidde en leidt het tot veel angst. Men denkt na een heel leven bij een kerk (of een groep) te hebben gehoord, eventueel tóch nog bij de bokken te horen.

Niet alleen gaat het in Mattheus 25:31-46 om een heel ander gebeuren, het is bovendien iets, dat op *een totaal ander tijdstip* plaatsvindt, hoewel het wél om dezelfde Richter gaat, namelijk onze Heer, Jezus Christus! Het is een gericht van God, en een gericht van God is altijd tot redding. Jezus Christus zit in Mattheus 25 op de troon van Zijn heerlijkheid en in Openbaring 20 op de grote witte troon. Tussen die twee zit minstens 1000 jaar tijdsverschil! Mattheus 25 ligt vóór de 1000 jaren en Openbaring 20:11-15 vindt plaats ná de 1000 jaren uit Openbaring 20:1-10.

Troon niet letterlijk

De grote witte troon is niet iets waarbij je moet denken aan een troon, zoals die waar de koningin elk jaar op zit op Prinsjesdag, als zij de

troonrede voorleest. Troon staat voor: regering, heerschappij. Degene die de troon bezet, regeert. Dat doet de Zoon, Jezus Christus, in Openbaring 20.

Er vindt een *gericht* plaats. *Richten* is volgens de Schrift: wat krom was, scheef zat, weer rechtzetten, en dat niet alleen, het gaat ook om: *richten op Hém*. En het heeft met de *dadén* (werken) van de mens te maken.

Deze witte troon is het grote *eindgericht* in het plan van God. Daarna zal de heerlijkheid alleen maar toenemen!

Een aantal gerichten van God

- het sterven van de mens
- de grote vloed bij Noach
- Israël en Juda in ballingschap
- het kruis op Golgotha
- de bema (rechterstoel) van Christus en God
- de gerichten in de eindtijd ^{Openb.6-19}
- de grote witte troon: het eindgericht

Waar denken wij aan?

Gerichten, oordelen – wat denken wij dan? Aan donkerheid en duisternis?

Als je er goed bij nadenkt, en je laat tot je doordringen wat er precies gebeurt bij de grote witte troon en je krijgt er zicht op, dan denk je niet langer aan donkerheid en duisternis; je denkt eerder aan een zonnige, stralende dag, licht, genade! Uiteindelijk zal bij de grote witte troon *genade* de doorslag geven. Gods genade is groot genoeg voor iedereen!

De troon is groot en wit

Er staat, dat het een grote witte troon is.

Wat wil *wit* in de Schrift zeggen?

Als de mensen bij deze troon veroordeeld zouden worden tot eeuwige verlorenheid, zou *wit* niet de juiste kleur zijn. Dan zou de troon *zwart* moeten zijn.

Wit spreekt van Gods gerechtigheid en heiligheid.

Heiligen die rechtvaardige daden hebben gedaan, dragen *witte* klederen.
Openb.3:4,5; 7:9,13; 19:14

De Heer Jezus had op de berg van de verheerlijking^{Matth.17:2} klederen die *wit* als het licht werden.

De priesters van Israël droegen *witte* linnen klederen, als teken dat zij een dienst aan God verrichtten, daarvoor door Jahweh *apart gezet*.
Hemelse boodschappers ('engelen') zijn ook met *wit* bekleed.^{Matth.28:3}

De troon is *groot* en wit. Alle mensen die in de loop van de tijden ongelovig gestorven zijn, zullen daar staan. Dat zijn er heel erg veel. God roept ze allemaal terug! Het is een enorme betoning van Zijn kracht en heerlijkheid, als Hij ze opwekt uit de dood – mensen die overleden zijn onder allerlei omstandigheden. Denk bijvoorbeeld aan een zeemansgraf. Er staat: '*... en de zee gaf de doden die in haar waren.*'^{Openb.20:13}

Al die mensen voor de *grote* witte troon ..., het is een groots gebeuren. Het hart van God is *groot*. God vergeet niemand; ook niet degenen die door iedereen vergeten zouden worden, of de randfiguren, of degenen die wij links laten liggen, waar wij geen acht op slaan. Het hart van God is niet te klein voor hen. God zal ze er allemaal bij roepen, al die ongelovige mensen!

Jezus Christus zit op de troon

De Heer zal Zelf op deze troon plaatsnemen. De Vader oordeelt, richt niemand. Dat zegt Johannes. God heeft al het oordeel (gericht) gegeven aan Zijn zoon. De Heer zit op de grote witte troon. Hij zal ook op de troon van Zijn heerlijkheid zitten.

Wij lezen Openbaring 20. Daar staat niet, wie het is '*... voor wiens aangezicht de aarde en de hemelen vluchtten*'. Wie is dat dan? Daar geeft Johannes 5:22 antwoord op:

'... want ook de Vader oordeelt niemand, maar heeft heel het oordeel aan de Zoon gegeven ...'

Daarom zit Hij op beide genoemde tronen.^{Matth.25:31-46 / Openb.20:11-15}

Er wordt ook over de rechterstoel van *Christus* en God gesproken.
Rom.14:10; 2Cor.5:10 Het richten gebeurt '*... opdat allen de Zoon eren zoals*

zij de Vader eren. Wie de Zoon niet eert, eert de Vader niet, Die Hem gezonden heeft. Johannes 5:23

Deze twee zullen door de mensen geëerd worden, want de Zoon kun je niet losmaken van de Vader. Als de grote witte troon voorbij is, zullen allen de Vader en de Zoon eren.

Het feit dat Jezus Christus op de troon zit, garandeert genade. Daarmee is het hele gebeuren bij de grote witte troon *evangelie, goed nieuws*.

Volgens Johannes 3:17 is Hij *de redder van de wereld*. Zijn naam *Jezus* zegt dat: Jahweh-is redder.

De mensen die voor de grote witte troon komen, ontmoeten daar hun redder! Dit zal ertoe leiden dat allen de Zoon eren; hun tong zal dat belijden. Hij, Christus Jezus, kwam in de wereld om zondaren te redden. Die missie zal slagen. De graven, nu onnoemelijk veel in deze wereld, zullen opengaan; de dodenakkers zullen ingrijpend veranderen:

'... Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: De tijd komt en is nu dat de doden de stem van de Zoon van God zullen horen, en dat wie hem horen, zullen leven ...' en

'... Verwonder u daar niet over, want de tijd komt waarin allen die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen ...' Johannes 5:25,28

Dit zal leiden tot opstanding, en uiteindelijk tot leven. Het laatste woord van God is niet de (tweede) dood, het laatste woord van God is: *leven!* Christus is de levensvorst, Hij had het van Vader gekregen om leven te hebben in Zichzelf:

'... Want zoals de Vader het leven heeft in Zichzelf, zo heeft Hij ook de Zoon gegeven het leven te hebben in Zichzelf.' Johannes 5:26

Christus is de levensvorst en Hij maakt levend wie Hij wil. Joh.5:21b En als Hij iedereen leven wil geven, dan doet Hij dat ook. Er is niemand die die wil kan tegenhouden. Hij kan meevoelen met onze zwakheden, want Hij is Zelf mens; Hij had deel gekregen aan vlees en bloed. Hij ziet al die mensen en heeft ze lief; Hij zal ze nooit loslaten: het zijn Gods schepselen.

Dacht u dat Vader ooit de werken van Zijn hand zal laten varen? Hij heeft ze geschapen en heeft ze lief en zal ze nooit laten gaan.

Het gericht

De mensen komen voor de grote witte troon. In Openbaring 20:11 lezen wij:

‘En ik zag een grote witte troon, en Hem die daarop zat. Voor Zijn aangezicht vluchtten de aarde en de hemel weg, zodat er geen plaats meer voor hen te vinden was.’

Dit is een belangrijke tekst. De mensen komen hierdoor voor God en Zijn Christus te staan. Al die miljarden mensen hebben allerlei dingen gedaan in hun leven. Die komen hier aan het licht, want God is licht; Zijn licht valt op hun leven.

Wat hier gebeurt is een enorme explosie van Gods kracht. Het is Zijn liefde die dit doet.

De boekrollen worden geopend. Hier zullen *alle* daden mét hun motieven aan het licht komen – de gordijnen weggetrokken, de coulissen verwijderd; alles komt helemaal open te liggen.

‘En ik zag de doden, klein en groot, voor God staan. En de boeken werden geopend en nog een ander boek werd geopend, namelijk het boek van het leven. En de doden werden geoordeeld overeenkomstig wat in de boeken geschreven stond, naar hun werken.’

Openbaring 20:12

Er worden twee soorten boekrollen geopend. De ‘boeken’ (boekrollen) hebben te maken met de mensen uit de volkeren. De boekrol van het leven heeft vooral met Israël te maken, met de rechtvaardigen uit Israël. Na het zondigen van Israël met het gouden kalf bad Mozes als medelid, dat Jahweh hem uit Zijn boek zou schrappen en het volk Israël zou sparen.^{Ex.32:32}

Alles komt aan het licht

De verborgen dingen, al wat de mensen in duisternis hebben gedaan, komt aan het licht. De werken van de mens komen in het licht van God. Al die doden komen uit de zee, de dood en het dodenrijk. Zij zullen er allemaal weer zijn, klein en groot, volwassenen en kinderen.

Op dit proces in Gods plan had Paulus van Christus Jezus verder licht ontvangen:

‘Maar in overeenstemming met uw hardheid en uw onbekeerlijk hart hoopt u voor uzelf toorn op tegen de dag van de verontwaardiging (CV) (NBG/HSV: toorn) en van de openbaring van het rechtvaardig oordeel van God, die ieder vergelden zal naar zijn werken, namelijk hun die met volharding het goede doen en heerlijkheid, eer en onvergankelijkheid zoeken: het eonische (CV) leven. Hun echter die twistziek zijn en ongehoorzaam aan de waarheid, maar gehoorzaam aan de ongerechtigheid, wachgramschap en verontwaardiging.’

Romeinen 2:5-8

De verontwaardiging (NBG: toorn) van God is daar voelbaar. Hij is verontwaardigd over de dingen die de mensen in hun leven gedaan hebben; ten diepste omdat de mensen Hem, God, niet *als God* verheerlijkt of gedankt hebben. Daar, bij de grote witte troon, komt:

‘Verdrukking en benauwdheid over de ziel van ieder mens die het kwade teweegbrengt, eerst over de Jood, en ook over de Griek ...’

Romeinen 2:9

Niet alleen de verborgen motieven van de mens komen aan het licht. Daar wordt ook geopenbaard wie God is! Voor Gods aangezicht wordt het gordijn weggetrokken en zij zien de Heer Jezus Christus op de troon. Een atheïst (degene die zegt dat er geen God is) of agnost (degene die zegt dat je God niet kunt kennen) hebben daar geen reden meer om Hem te ontkennen. Ze staan voor Hem, die het beeld van God is. Zij zullen zich bewust zijn van de werken in hun leven, hun geweten spreekt. Dat brengt verdrukking, benauwdheid en lijden in hun ziel op dat moment.

Het gericht zal grondig en diepgaand zijn, en snel. Gods gerichten zullen snel voltrokken worden. Zo ook hier, mogen wij aannemen. Ze zullen zich realiseren wie ze in werkelijkheid zijn en beseffen dat zij hun redder, Jezus Christus, nodig hebben.

Zij worden daar gericht:

‘... op de dag wanneer God de verborgen dingen van de mensen zal oordelen door Jezus Christus, overeenkomstig mijn evangelie.’

Romeinen 2:16

Moeilijk moment (verdrukking en benauwdheid), maar het richten is wel in overeenstemming met het paulinische evangelie, dat spreekt van de rechtvaardiging en de verzoening van allen. En dan kan het niet an-

ders dan dat zij gered worden, het overkomt de mensen.
Dit is een grote stap op weg naar de wederzijdse verzoening van alle mensen met God.

Geen excuus

Het is een feit, dat daar geen uitvlucht voor de mens mogelijk is. De aarde en de hemelen zijn weggevlucht, dus is er niets meer om zich achter te verschuilen. Hier is het moment van de waarheid. En die waarheid is, dat God de redder blijkt te zijn.

Mensen hebben excuses. Wij lezen daarvan in Lucas 14:15-24, waar het koninkrijk van de hemelen uitgebeeld wordt door een maaltijd.

De genodigden beantwoorden de uitnodiging met: ik heb net vijf span ossen gekocht; ik heb net een vrouw getrouwd; ik heb net een stuk land gekocht (of ik ben een eigen zaak begonnen). Allemaal uitvluchten om niet te hoeven deelnemen aan die maaltijd. Mensen hebben het in hun leven vaak te druk voor God. God krijgt geen aandacht.

Hier, bij de grote witte troon is alles openbaar. Hij, de Heer, Jezus Christus, wordt geopenbaard. Mensen komen hier niet door horen, maar door *zien* tot geloof. Velen zijn als Thomas. Die wilde eerst zien en dan pas geloven. De Heer Jezus kwam hem tegemoet en Thomas geloofde: *'Mijn Heer en mijn God!'* ^{Joh.20:28}

Direct na het sterven

Het gericht van de grote witte troon vindt *in de ervaring* van de mens direct ná zijn leven plaats.

Het leven van die ongelovige mens wordt geëvalueerd, bekeken.

De Heer vertelde aan de Samaritaanse vrouw haar hele leven en Hij bracht haar tot geloof.

Hij maakt aan al de mensen alles duidelijk over hun leven. Bijvoorbeeld aan de jonge, rijke man – die stelde de vraag van de mens: *'Wat moet ik doen om het eonische leven te beërven?'* ^{Matth.19:16; Marc.10:17; Luc.18:18}

Uiterlijk volbracht hij de Thora (wet), maar toch vroeg hij aan de Heer, wat hij moest doen. Hij bleek aan zijn rijkdom, zijn bezit, vast te zitten.

De opwekking van Lazarus was een enorme betoning van Zijn kracht. Mensen kwamen tot geloof. Veel mensen gaan pas geloven door *zien*.

Nu, voor de grote witte troon zijn zij opgestaan en ervaren dat ongetwijfeld als een groot wonder. Zij zien Hem.

Mensen denken dat er na de dood niets meer is. Nu zijn ze opgestaan en ontdekken dat er wel leven is na de dood. Ze hebben Hem nooit leren kennen, zoals Hij wel is. Hij is hun redder! Velen zijn misschien heel ernstig en religieus bezig geweest. Ze zullen moeten erkennen dat redding alleen door Jezus Christus en Zijn *genade* is. Ze konden er zelf *niets* voor *doen*. Het is geloof en genade, zonder werken, in overeenstemming met het evangelie van Paulus.

De functie van de poel van vuur

Vaak denkt men dat de poel van vuur het gericht is. Als de mensen in de poel van vuur geworpen worden is, het gericht al geweest. Het richten vindt plaats bij de grote witte troon. Daarna gaan de mensen voor de tweede keer dood. Dat is de functie van de poel van vuur.

Zodra het gaat om de satan, het beest en de valse profeet staat er dat zij gepijnigd worden in deze poel.

Mensen die erin geworpen worden, sterven voor de tweede keer. Zij zullen dan net zo weinig ervaren (niets dus) als in de eerste dood. In hun ervaring worden zij de volgende seconde levend gemaakt.

Zij werden immers geconfronteerd met de *levensvorst*! Dus is de uitkomst: leven!

De ongelovigen leven hun leven, zij gaan dood en komen vervolgens bij de grote witte troon. Na dit gericht worden zij in de poel van vuur geworpen. Zij gaan voor de tweede keer dood. Uiteindelijk zal de tweede dood opgeheven worden en worden zij levend gemaakt.

Als zij dan leven, zullen zij niet anders kunnen dan Hem loven, die hen onsterfelijkheid heeft gegeven, want '*in Christus zullen allen levend gemaakt worden*'! ^{1Cor.15:22}

Date Gorter